

УКРАЇНА

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27

30.09.2016

№

10270/17.2.1/7.16

Запорізька міська рада

пр. Соборний, 206
м. Запоріжжя
69105

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Комісія), розглянула ваш лист від 06 вересня 2016 року № 01/02-23/04467, надіслане за належністю листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2016 року № 32597/1/1-16, щодо перерахунку тарифів на електричну енергію для побутових та непобутових споживачів Запорізької області, та в межах компетенції повідомляє.

Щодо роздрібних тарифів на електричну енергію

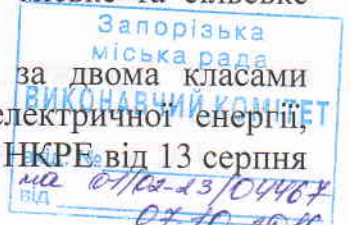
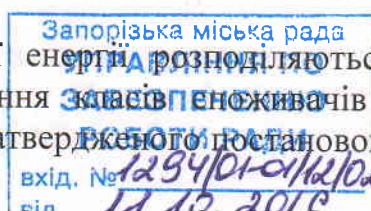
Відповідно Порядку розрахунку роздрібною тарифу на електричну енергію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011 року № 869 та Тимчасової методики розрахунку роздрібною тарифу на спожиту електроенергію, тарифу на передачу електроенергії місцевими (локальними) електромережами та тарифу на постачання електроенергії (далі – Методика), затвердженої постановою НКРЕ від 06 травня 1998 року № 564, роздрібний тариф, за яким споживач оплачує спожиту електричну енергію, складається із:

- закупівельної ціни електричної енергії на оптовому ринку електричної енергії та/або у безпосередніх виробників електричної енергії;
- тарифу на розподіл (передачу) електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідного класу напруги ліцензіата з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, на території ліцензованої діяльності якого перебуває споживач;
- складової, яка забезпечує покриття витрат з постачання електричної енергії (тариф на постачання);
- нормативних технологічних витрат у місцевих (локальних) електричних мережах.

Тарифи на розподіл (передачу) та постачання електричної енергії формуються згідно з Методикою.

Відповідно до Методики споживачі об'єднані у дві групи: 1 група - суб'єкти господарської діяльності та фізичні особи - підприємці, 2 група - міське та сільське населення.

Крім того, споживачі електричної енергії розподіляються за двома класами напруги відповідно до Порядку визначення класів споживачів електричної енергії, диференційованих за ступенями напруги, затвердженого постановою НКРЕ від 13 серпня

1998 року № 1052, 1 клас напруги – із ступенем напруги 27,5 кВ та вище, 2 клас напруги – менше 27,5 кВ.

Тарифи на розподіл (передачу) та постачання для кожної енергопостачальної компанії різні і залежать від багатьох факторів, а саме: структури та стану електричних мереж, втрат електроенергії в мережах, структури та обсягів споживання електроенергії, площі території, що обслуговується, тощо. Зазначаємо, що Комісія як регулюючий орган постійно здійснює моніторинг витрат енергокомпаній на здійснення ними ліцензованої діяльності, та в разі виявлення необґрунтованого або нецільового використання коштів обов'язково здійснює коригування витрат при перегляді тарифів на передачу та постачання електроенергії.

Технологічні витрати в мережі розраховуються та затверджуються відповідно до Положення про порядок подання, визначення та затвердження економічних коефіцієнтів нормативних технологічних витрат електроенергії, затвердженого постановою НКРЕ від 15 серпня 2013 року № 1110.

Крім того, на цей час на території України діють єдині роздрібні тарифи на електроенергію, які є середньозваженою величиною між роздрібними тарифами, розрахованими енергопостачальними компаніями. Єдині роздрібні тарифи на електричну енергію розраховуються згідно з Порядком розрахунку єдиних роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім населення, населених пунктів та зовнішнього освітлення, на території України (далі – Порядок), затвердженим постановою НКРЕ від 26 серпня 2005 року № 707, та встановлюються НКРЕКП щомісяця.

Слід зазначити, що питома вага оптової ринкової ціни на електричну енергію (далі – ОРЦ) в структурі роздрібних тарифів складає близько 84%, рівень якої залежить передусім від фактору зміни цін на первинні енергоносії – ядерне паливо, вугілля, природний газ, мазут. При цьому, має місце значна залежність від зовнішніх джерел постачання: 100% закупівель ядерного палива, 75% газу. ОРЦ формується відповідно до Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 03 березня 2016 року № 289, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 23 березня 2016 року за № 428/28558.

Усвідомлюючи важливість для економіки та суспільства значення стабільності роздрібних цін на електроенергію, НКРЕКП впроваджує заходи щодо недопущення необґрунтованого зростання роздрібних тарифів шляхом жорсткого контролю за формуванням їх складових і, в першу чергу, ОРЦ.

Виходячи з наведеного, формування та затвердження єдиних роздрібних тарифів на електричну енергію здійснюється відповідно до чинного законодавства.

У той же час, відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» (далі – Закон) НКРЕКП має здійснити необхідні заходи для застосування ринкових цін на електричну енергію для всіх категорій споживачів, крім визначених груп побутових споживачів.

Крім того, діюча система тарифоутворення заважатиме впровадженню нової моделі ринку електричної енергії України – ринку двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед», балансуєчому ринку, що передбачено Законом.

Також, пунктом 7 Програми діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої постановою Верховної Ради України від 11 грудня 2014 року № 26-VIII, передбачена ліквідація крос-субсидій, перехід до ринкових тарифів на природний газ та електроенергію.

Водночас, одним з пріоритетних завдань удосконалення державної тарифної політики в електроенергетиці, визначених у Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2016 року

№ 294 та схваленій постановою Верховної Ради України від 14 квітня 2016 року № 1099-VIII, є ліквідація перехресного субсидювання, забезпечення прозорості встановлення тарифів.

Слід відмітити, що діюча методологія розрахунку єдиних роздрібних тарифів на електричну енергію сприяє існуванню одного з видів перехресного субсидювання – за регіональним принципом, унаслідок чого споживачі енергокомпаній з нижчими рівнями розрахункових роздрібних тарифів на електроенергію дотують інших споживачів на території України.

З метою ліквідації цього виду перехресного субсидювання НКРЕКП у червні 2015 року ініціювала відхід від концепції єдиних роздрібних тарифів на електроенергію для непобутових споживачів та перехід до ринкового формування роздрібних тарифів.

Так, 23 грудня 2015 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 1006 «Про внесення зміни до пункту 8 додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2005 р. № 745», проект якого було розроблено НКРЕКП.

Зазначеною постановою внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 року № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» у частині виключення з переліку повноважень НКРЕКП регулювання єдиних тарифів на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім тарифів на електричну енергію, що відпускається на побутові потреби населення, населених пунктів та зовнішнього освітлення, а також визнано такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2005 року № 745, абзацом першим пункту 1 якої Національній комісії регулювання електроенергетики було рекомендовано застосовувати починаючи з 1 вересня 2005 р. єдині тарифи на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім тарифів на електричну енергію, що відпускається на побутові потреби населення, населених пунктів та зовнішнього освітлення.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2015 року № 1006 були розроблені та прийняті постанови НКРЕКП від 13 червня 2016 року № 1129 «Про затвердження Порядку ринкового формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається споживачам» та від 13 червня 2016 року № 1130 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Національної комісії регулювання електроенергетики України» (згідно з якою Порядок визнається таким, що втратив чинність, з дня набрання чинності постановою НКРЕКП від 13 червня 2016 року № 1129).

Постанова НКРЕКП від 13 червня 2016 року № 1129 «Про затвердження Порядку ринкового формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається споживачам» зареєстрована 31 серпня 2016 року в Міністерстві юстиції України, 23 вересня 2016 року офіційно оприлюднена в «Офіційному віснику України» та набирає чинності з 01 січня 2017 року.

Порядком ринкового формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається споживачам, передбачено механізм поступового відходу від застосування єдиних роздрібних тарифів на електричну енергію та переходу до ринкового формування роздрібних тарифів для споживачів з урахуванням граничного рівня підвищення тарифів у розмірі 3 % до рівня тарифів попереднього місяця.

Ураховуючи те, що розрахункові роздрібні тарифи ВАТ «Запоріжжяобленерго» є нижчими за рівні єдиних роздрібних тарифів на 1 та 2 класах напруги, перехід до ринкового формування роздрібних тарифів призведе до певного зниження роздрібних тарифів на електричну енергію для споживачів Запорізької області.

Щодо тарифів для населення

Зазначаємо, що економічно обґрунтовані тарифи на електричну енергію для населення також розраховуються за ринковою формулою відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011 року № 869 і Методики, тобто розрахунок тарифів на електричну енергію для населення відбувається аналогічно розрахунку роздрібних тарифів на електроенергію для всіх інших споживачів.

Проте, згідно з політикою Уряду, тарифи на електричну енергію для побутових споживачів (населення) фіксовані та однакові на всій території України.

Постановою НКРЕКП від 26 лютого 2015 року № 220 «Про встановлення тарифів на електроенергію, що відпускається населенню» (далі – Тарифи для населення), зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 02 березня 2015 року за № 231/26676, передбачено поетапне збільшення тарифів на електричну енергію, що відпускається населенню. Відповідні рівні тарифів за категоріями споживачів встановлено на періоди:

- з 01 квітня 2015 року по 31 серпня 2015 року включно;
- з 01 вересня 2015 року по 29 лютого 2016 року включно;
- з 01 березня 2016 року по 31 серпня 2016 року включно;
- з 01 вересня 2016 року по 28 лютого 2017 року включно;
- з 01 березня 2017 року.

При цьому, навіть після чотирьох проведених етапів підвищення тарифів на електроенергію, населення фактично сплачує менше половини реальної вартості електричної енергії. У вересні 2016 року тарифи на електроенергію для населення відшкодовують 41,8 % економічно обґрунтованих витрат з виробництва, передачі та постачання електроенергії.

Різниця в тарифах для населення між фіксованими та ринковими рівнями покривається через механізм дотацій за рахунок промисловості, залізничного транспорту, бюджетних організацій та інших споживачів. Тобто відбувається перехресне субсидювання населення за рахунок інших споживачів. На сьогодні побутові споживачі через необхідність дотування населення сплачують за електричну енергію майже на 30% більше.

При цьому зазначаємо, що згідно з частиною третьою статті 17 Закону України «Про електроенергетику» та підпунктом 2.1.3 підпункту 2.1 пункту 2 Порядку застосування тарифів на електроенергію, затвердженого постановою НКРЕ від 23 квітня 2012 року № 498, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 23 квітня 2012 року за № 599/20912, тариф на електроенергію для побутових споживачів, які постійно проживають у 30-кілометровій зоні атомних електростанцій, встановлюється у розмірі 70 % діючого тарифу для відповідної групи населення. За рахунок цього споживачі Запорізької області, які постійно проживають в 30-кілометровій зоні Запорізької АЕС мають змогу сплачувати за спожиту електричну енергію за нижчими на 30 % рівнями тарифів від встановлених Тарифами для населення, які на сьогодні відшкодовують менше половини економічно обґрунтованих тарифів для побутових споживачів.

Член Комісії

Б. Циганенко